

Vzpomínky na studium na SPŠSE v Liberci

Psal se rok 1958, chodil jsem do 8. třídy a stál jsem před rozhodnutím, co dál po ukončení školní docházky na základní škole. Po dohodě s rodiči jsem se rozhodl pro studium na SPŠSE v Liberci a byl jsem bez problému přijat. Mám na ty čtyři roky (1958 až 1962) samozřejmě mnoho vzpomínek.

Protože jsme tehdy bydleli v Jindřichovicích pod Smrkem, musel jsem jít do internátu, tehdy v Zeyerově ulici. Ubytován jsem byl na pokoji ještě s jedním spolužákem, který byl až někde od Trutnova, oba dva "vesničani" a byl na světě první malér. Cestou do školy v té době stál na Tržním náměstí veliký cirkusový stan, což bylo pro nás fascinující a museli jsme ho vidět živě. Požádali jsme proto o propustku, že se musíme nechat ostříhat a šup do cirkusu. Samozřejmě jsme přišli neostříhání a ještě k tomu o půl hodiny později, než jsme měli povolenou vycházku. Výsledkem byla poznámka do žákovské knížky, ve smyslu porušení internátního řádu s podpisem „Franta Špína, vychovatel“. A špína to opravdu byla, dostat hned první týden v internátě poznámku, kterou musel podepsat třídní učitel i rodiče. Ostříhání jsme pak stihli další týden, objevili jsme hned v ulici od radnice k Šaldovu náměstí po pravé straně (dnes už tam ty domy nestojí), takové učňovské středisko, kde nás učnice začala stříhat a pak nás pan mistr "dodělal" a platili jsme tehdy 1 Kčs, slovy jednu korunu.

Čas běžel dál. V prvním čtvrtletí druhého ročníku jsem u krasavice, kterou všichni obdivovali, p. Milušky Kumpoštové obdržel pětku z dějepisu. Bylo nás ve třídě kolem třiceti, dějepisu byla jedna hodina týdně. Vyšla tedy na každého za čtvrtletí jedna ústní zkouška, která mě bohužel zastihla nepřípraveného a jedna písemná zkouška, kdy jsem zrovna měl angínu, takže výsledná známka pět byla na světě. Můj přísný otec okamžitě přijel do školy a chtěl mě ze školy kvůli tomu odhlásit. Naštěstí jsme měli velmi moudrého třídního učitele, ing. Josefa Tomáše, který to otci rozmluvil a mohl jsem ve studiu pokračovat, úspěšně jsem pak složil maturitu a mohl jsem studovat i dál.

Další milá vzpomínka je na Lidové sady. Kdo tehdy neabsolvoval taneční kurzy, jako by nebyl. Taneční mistři, manželé Slavíčkoví nás vzali do parády na 150 chlapců a asi 90 dívek. Nezapomenutelným zážitkem dodnes je i velký orchestr Ladislava Bareše, který nám hrál na prodloužených a na věnečku.

Ještě jednu vzpomínka na Lidové sady. Jednou jsme se i zúčastnili nějakého představení pražských herců, a protože jsem se dostal do první řady, měl jsem možnost zblízka vidět jejich profesionalitu. Konkrétně pan Stanislav Neumann, při vyprávění nějaké "krkonošské poudačky" se do toho vžil tak, že mu po tvářích tekly skutečné slzy.

Oblíbené byly i různé zájezdy. Jeden obzvláště zajímavý na Slovensko, kde jsme nejdříve navštívili jistou textilní továrnu v Ružomberku (naše třída měla specializaci na stroje pro zpracování gumy, kůže a textilních materiálů) a pak jsme vyrazili na prohlídku Nízkých Tater

Nemohly chybět ani zájezdy do Prahy s návštěvou Hradčan, Vyšehradu a jeho hřbitova našich slavných osobností a samozřejmě představení v Národním divadle. V té době jsme se cítili již mužně, tak nemohly chybět už návštěvy restaurace U fleků, nebo U tří pštrosů (u Karlova mostu). Nedá mi to se zastavit u dnes velmi diskutovaného tématu, alkohol a mladiství. I my jsme si v té době dali nějaké to pivo /na již zmíněných zájezdech a tanečních, na nedělních odpoledních čajích, nebo při čekání na vlak na nádraží "Na ostrůvku" a podobně. Nikdy jsem nemusel tasit občanku a musím zdůraznit, že neznám případ, že by se z nás z některého spolužáka stal nějaký alkoholik. Fakt je ten, že v té době drogy bylo neznámé slovo, které samozřejmě je v dnešní době nebezpečnější, než nějaké to pivo, o kombinaci obou dvou ingrediencí ani nemluvě a přikláním se k názoru, že vše záleží na výchově především v rodině, která se v dnešní době poněkud ztrácí.

Tak jako v dnešní době stávalo se, že občas prezident sešel z hradu mezi prostý lid. Tak se i stalo, že prezident Antonín Novotný měl přijet do Liberce a bylo samozřejmě nutné ho bombasticky

přivítat. Protože měl přijet silnicí od Děčína, vyfasovali jsme nějaká mávátka a rozvezli nás autobusem až někam k Chrastavě. A tak jsme asi dvě vteřiny mávali, (déle to netrvalo, než prezidentská kolona přejela). Samozřejmě na cestu zpět už pro nás nikdo nepřijel a šli jsme pěšky. Místo toho, abychom využili povolené vycházky a šli na pivo, tak jsme spěchali ke Zlatému Lvu, kde měl prezident přespát a měl z terasy směrem k letnímu kinu promluvit k lidu. Tak jsme tehdy byli režimem zblblí.

I sport byl ve škole na předním místě. Nemohu tedy nezapomenout ani na dnes velice kritizované spartakiády, které jsme se na Strahově zúčastnili v roce 1960, v čele s tělocvikářem Jiřím Mlejnkem a nemohu si pomoci, ale byl to pro nás velmi silný zážitek. Jsem přesvědčen, že to všem dalo mnoho jak po fyzické stránce, tak i duševní. Učilo to lidi určité soudržnosti a zodpovědnosti vůči ostatním. Pořádali se v té době i tzv. SHM - sportovní hry mládeže. Pod vedením zmíněného tělocvikáře jsem se dostal do školního družstva pro okresní kolo v gymnastice na nářadí, které se konalo vedle v tělocvičně obchodní školy v Šamánkové ulici. Po ukončení našeho cvičení samozřejmě cvičila i děvčata a mohli jsme tam zůstat jako diváci. A co se nestalo. Jedné cvičence při výponu a následném doskoku vypadly při roznožce přes kozu z takového gymnastického trikotu její vyvinuté ženské přednosti. Samozřejmě propukl z našich řad hurónský smích, načež nás pochopitelně z tělocvičny vyhnali. Aby toho nebylo málo, ona dívka byla také někde v internátě a už si nepamatuji proč, ale chodili do našeho internátu, tehdy jsme už byli v internátu v Sokolovské ulici (dnes už nestojí) několik týdnů na stravování. Onu dívku už jsme tam neviděli, jak se zřejmě styděla. Ještě dnes ji lituji, byla tehdy trochu jiná doba.

Ze zmíněného internátu mám ještě jednu vzpomínku. Naproti byla nějaká závodní jídelna, kam chodili i herci z divadla F. X. Šaldy a tak jsme často potkávali i třeba Rudolfa Jelínka a hlavně legendárního Krakonoše, pana Františka Peterku.

O prázdninách mezi 3. a 4. ročníkem jsme se přestěhovali zpět do Smržovky, odkud původně pocházím a tak jsem poslední rok dojížděl vlakem. Někdy jsme tedy mohli i využít toho, když měl vlak zpoždění a přišli jsme po osmé hodině do školy, že jsme za dveřmi třídy poslouchali, až bude ukončeno zkoušení a pak jsme teprve vpluli do třídy. Jezdili s námi vlakem ze Smržovky i dva příslušníci učitelského sboru, ing. Hnyk Miroslav, který s námi i chodil pěšky, dokonce si s námi i ve vlaku někdy zahrál karty. Naproti tomu ing. Zdeněk Kroutil, který při zpoždění vlaku letěl jak žízňivá čára na tramvaj a pak na nás píchnul, že jsme to mohli stihnout včas.

K tomuto dojíždění se váže ještě jeden zážitek. Jak jsem zmínil, chodili jsme od vlaku a k vlaku pěšky. Podle rozvrhu hodin, někdy jsme měli na vlak dostatek času, jindy to bylo na minutu. Na Šaldově náměstí tehdy ještě nebyly semaforey jako dnes a tak dopravu řídil příslušník veřejné bezpečnosti. Bílá čepice, bílé rukávnický, bílé rukavice a v ruce nepostradatelnou pruhovanou hůlku. Jednoho dne jsem zrovna měl nakvap, abych stihl vlak a tak jsem přeběhl silnici, zrovna když ukazoval průjezd aut do Sokolovské ulice a tedy zákaz pro chodce. Příslušník začal pískat jako blázen a já místo toho abych utíkal dál, jsem se zastavil a dostal jsem pokutu 10,-Kčs, což bylo tenkrát dost peněz. Takový jsme měli tenkrát respekt z policajta.

Co říci závěrem. Začínalo nás v prvním ročníku myslím 36 žáků, mnozí propadli sítím prvního a druhého ročníku, až nás k úspěšné maturitě dospělo celkem 24. Pravidelně jsme se scházeli vždy po pěti letech, od sedmdesátého roku věku pak každý rok. A stále máme na co vzpomínat. Z těch 24 maturantů při skutečnosti, že jedna spolužačka nepřijela z Prahy ani na jeden sraz, tři spolužáci již nejsou mezi živými, tak se nás stále schází 16 až 18 a to je myslím krásné číslo. A tak probíráme i to, že nám "naše" škola dala mnoho znalostí, některé jsme samozřejmě stoprocentně využili v dalším životě, některé jsme v životě nepotřebovali vůbec, ale naučila nás i určité slušnosti a pokory, což se dnes moc nenosí, takže nezbyvá než ji za ty čtyři roky, které jsme tady strávili poděkovat.